

ЗВІТ
декана факультету геології, географії, рекреації і туризму
доктора географічних наук, доцента
КРАВЧЕНКО Катерини Олександрівни
про роботу факультету у 2025–2026 навчальному році

Станом на 1 вересня 2026 р. у складі факультету геології, географії, рекреації і туризму Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна функціонує 3 кафедри (соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця, кафедра фізичної географії і картографії, кафедра фундаментальної та прикладної геології), 5 лабораторій та навчально-наукова база (с. Гайдари).

1. Кадровий потенціал

1.1. Кадровий склад кафедр. *Кафедра фізичної географії та картографії.* Загальна кількість науково-педагогічних працівників становила 14, загальний обсяг ставок - 9,5. У складі кафедри працювали 2 доктори наук, професори та 9 кандидатів наук, доцентів; до освітнього процесу залучено 2 стейкхолдерів. На умовах погодинної оплати працювали 4 викладачі загальним обсягом 138 годин (0,23 ставки). Вчене звання доцента отримала Залюбовська О. В.

Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця. Загальна кількість науково-педагогічних працівників становила 15, загальний обсяг ставок – 11,2, у тому числі 5,4 ставки за загальним фондом та 5,8 ставки за спеціальним фондом. У складі кафедри працювали 5 докторів наук, професорів, 8 кандидатів наук, доцентів та 2 науково-педагогічні працівники без наукового ступеня.

Кафедра фундаментальної та прикладної геології. Загальна кількість науково-педагогічних працівників становила 17, загальний обсяг ставок – 11,34. У складі кафедри працювали 4 доктори наук, професори та 8 кандидатів наук, доцентів. На умовах погодинної оплати працювали 2 викладачі.

Відповідно до рейтингування кафедр природничо-математичного профілю за підсумками діяльності у 2025–2026 навчальному році кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця посіла 11 місце з рейтинговим показником 56,37 бала; кафедра фізичної географії та картографії – 16 місце з показником 44,92 бала; кафедра фундаментальної та прикладної геології – 56 місце з показником 19,28 бала.

1.2. Підготовка кадрів вищої кваліфікації. У 2025–2026 навчальному році на факультеті відбулося 5 захистів дисертацій, з них одна дисертація на здобуття

наукового ступеня доктора наук та чотири дисертації на здобуття ступеня доктора філософії.

На кафедрі фізичної географії та картографії захищено дві дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 103 «Науки про Землю»:

- Дмитриков О. О. – «Врахування природних і технологічних факторів в процесі картографічної візуалізації просторово-часових структур (на прикладі автомобільних шляхів України)»;
- Дмітрієв С. С. – «Вплив кліматичних факторів на стан поверхневих вод на прикладі Харківської області».

На кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця захищено одну дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія»: Кравченко К. О. – «Міські агломерації: теорія, методика, практика суспільно-географічного дослідження», а також дві дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 106 «Географія»:

- Венгрин Д. В. – «Суспільно-географічне дослідження урбанізаційних процесів в Україні»;
- Маляренко К. О. – «Суспільно-географічні особливості економічного потенціалу України».

1.3. Підвищення кваліфікації, виконання плану стажувань Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників факультету у 2025–2026 навчальному році здійснювалися відповідно до затверджених планів та в межах додаткових програм професійного розвитку в Україні й за кордоном. Планові заходи виконано. Зокрема, Дмітрієв С. С. виконав заплановане підвищення кваліфікації у формі захисту дисертаційної роботи, Куліш С. М. пройшов стажування на історичному факультеті Каразінського університету, Пересадько В. А. – в Інституті географії НАН України.

Серед основних напрямів професійного розвитку працівників факультету – геоінформаційні технології, цифровізація та використання штучного інтелекту в освіті. Бубир Н. О. пройшла низку курсів Esri Academy; Борисенко К. Б. – програми Esri Academy, «Практичний ІІІ: інструмент для сучасної освіти», «Академія ІІІ для освітніх управлінців» та інші; Агапова О. Л., Пересадько В. А., Попович Н. В., Прасул Ю. І. – програму «Геоінформаційні системи у прикладних природничих дослідженнях»; Костріков С. В., Ключко Л. В., Немець Л. М., Кобилін П. О., Гусева Н. В., Телебенєва Є. Ю. – «Академію ІІІ для освітян 2.0» від Google; Кравченко К. О. – «Академію ІІІ для освітян від Google»; Костріков С. В. –

програми Digital Education Council «AI for Faculty» та «AI Literacy for All»; Кобилін П. О. і Суптелю О. В. – програму «Геоінформаційні технології в освітній та краєзнавчо-туристичній діяльності – 2026». Значна увага приділялася розвитку педагогічних, управлінських та освітніх компетентностей. Кравченко К. О. пройшла програму професійного розвитку академічних менеджерів Британської Ради в межах спільного проєкту МОН України та Світового банку «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів»; Костріков С. В. – програму Harvard Speaking Club; Сегіда К. Ю., Кравченко К. О., Кобилін П. О., Немець Л. М. – курс «Реформування системи державного управління Європейського Союзу: досвід для України». Венгрин Д. В. пройшла стажування у Bendukidze Free Market Center, Гусєва Н. В. та Сегіда К. Ю. – тренінг Israel Trauma Coalition із самозбереження та ефективного викладання в умовах пролонгованого стресу. Немець Л. М. і Кобилін П. О. пройшли курси з Європейської зеленої угоди та політики ЄС щодо соціальної економіки. Залюбовська О. В. і Пересадько В. А. – за програмою Берлінського технічного університету; Борисенко К. Б. – в Universitat Rovira i Virgili; Залюбовська О. В. і Прасул Ю. І. – в Інституті географії НАН України; Пересадько В. А. та Залюбовська О. В. – у межах проєкту Erasmus+ SUNRISE. За програмою Erasmus+ Сегіда К. Ю., Ключко Л. В. та Гусєва Н. В. пройшли стажування в Остравському університеті, Сегіда К. Ю. та Ключко Л. В. – у Палацькому університеті в Оломоуці, Ключко Л. В. та Кравченко К. О. – у Талліннському університеті, Сегіда К. Ю., Немець Л. М. та Кравченко К. О. – в Університеті Жирони.

У межах підвищення кваліфікації з питань забезпечення якості освіти та сучасних методик викладання Петік В. О., Соколов В. А., Сухов В. В. і Тищенко І. І. пройшли міжнародне дистанційне науково-педагогічне підвищення кваліфікації «Забезпечення якості освіти та процедура акредитації у закладах вищої освіти: міжнародний досвід»; Петік В. О., Прибилова В. М. та Тищенко І. І. – програму «Цифрова абетка»; Прибилова В. М. і Хріпко О. І. – програму «Професійні та освітні кваліфікації: актуальні методологічні підходи для закладів вищої освіти»; Хріпко О. І. – Всеукраїнську літню школу «Освітні горизонти: літо професійного розвитку».

Розробка та реалізація сертифікатних освітніх програм. У 2025–2026 навчальному році на факультеті здійснювалась активна робота з розробки та реалізації короткострокових сертифікатних освітніх програм і програм підвищення кваліфікації. Кафедрою фізичної географії та картографії у межах державного замовлення на підвищення кваліфікації у 2025 році розроблено три програми, з яких

реалізовано «Новітні практико-орієнтовані рішення онлайн освітнього процесу з природничих спеціальностей» та «Кліматична політика, енергетичний перехід і соціально-економічні аспекти «зеленої» трансформації». У 2026 році розроблено чотири короткострокові сертифікатні освітні програми, три з яких отримали фінансування на перший семестр 2026–2027 навчального року: «Географічні дані для всіх: цифрова доступність і UDL», «Цифрові геопросторові технології онлайн практико-орієнтованого освітнього процесу з географії», «Кліматична політика та енергетичний перехід: стратегії та механізми декарбонізації». Крім того, спільно з ННІ екології, зеленої енергетики та сталого розвитку розроблено та реалізовано короткострокову освітню програму «Геоінформаційні системи у прикладних природничих дослідженнях». Кафедрою соціально-економічної географії і регіонаознавства імені Костянтина Немця реалізовано сертифікатну освітню програму «Формування громадянських компетентностей здобувачів вищої освіти з огляду на українську національну ідентичність та партисипацію громад» обсягом 180 годин (6 кредитів ЄКТС). Керівник програми – доц. Гусєва Н. В.; до її реалізації залучалися проф. Сегіда К. Ю., доц. Кравченко К. О., доц. Кандиба Ю. І. та доц. Суптелю О. І.; розроблено та отримано фінансування на реалізацію двох сертифікатних освітніх програм: «Формування громадянських компетентностей молоді з огляду на українську національну ідентичність, інтеграцію та партисипацію громад» та «Співпраця закладів освіти та громад у збереженні культурної спадщини та архітектурного середовища».

1.4. Розвиток кадрового потенціалу. На факультеті системно здійснюється робота з розвитку кадрового потенціалу, забезпечення професійної наступності та формування кадрового резерву. Важливим напрямом є поєднання досвіду провідних науково-педагогічних працівників із професійним становленням молодих викладачів і науковців. Молоді викладачі залучаються до освітнього процесу під методичним супроводом досвідчених колег, аспіранти – до викладацької роботи, наукових досліджень, конференцій, публікаційної діяльності, міжнародних проєктів та програм академічної мобільності. У 2025–2026 навчальному році на факультеті навчався 51 аспірант: 13 – на кафедрі фізичної географії та картографії, 17 – на кафедрі соціально-економічної географії і регіонаознавства імені Костянтина Немця, 21 – на кафедрі фундаментальної та прикладної геології. Підготовка аспірантів здійснювалася під керівництвом науково-педагогічних працівників факультету та передбачала виконання індивідуальних планів, проведення досліджень, підготовку публікацій і апробацію результатів дисертаційних робіт.

Особлива увага приділяється залученню мотивованих випускників магістратури до навчання в аспірантурі, підтримці молодих учених та створенню умов для їх подальшого професійного зростання. Такий підхід сприяє збереженню наукової наступності, розвитку сформованих на факультеті наукових шкіл і напрямів досліджень, передачі наукового та педагогічного досвіду новому поколінню дослідників. До освітнього процесу також залучаються фахівці-практики та представники партнерських установ, що посилює практичну складову підготовки здобувачів.

2. Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР

2.1. Державна атестація, базове фінансування та розвиток наукового потенціалу факультету. У грудні 2025 р. завершено виконання завдань за договором № БФ/32-2021 від 4 серпня 2021 року в межах перспективного плану розвитку наукового напрямку «Математичні науки та природничі науки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна». У вересні–грудні 2025 р. розроблено та апробовано окремі компоненти міждисциплінарної платформи збору, аналізу та візуалізації геопросторових даних GeoRecovery Hub щодо наслідків воєнних дій на території, громади та міста Харківської області: сформовано й структуровано масиви геопросторових даних, здійснено їх уніфікацію та верифікацію, підготовлено до ГІС-аналізу, розроблено засоби просторового представлення та візуалізації даних про пошкодження і стан територій, проведено ГІС-картографування та просторовий аналіз.

Одним із ключових результатів функціонування наукових шкіл факультету стало успішне проходження державної атестації за природничо-математичним науковим напрямом, за яким отримано категорію «А». Результати атестації стали підставою для переходу до системної фінансової підтримки наукової діяльності та створили додаткові можливості для розвитку кадрового й матеріально-технічного потенціалу факультету (відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05.03.2026 № 412). Загальний обсяг базового фінансування, спрямованого у 2026 році на наукову діяльність факультету, становить 3 052,72 тис. грн, зокрема 630,36 тис. грн спрямовано на придбання наукового обладнання, що становить понад 20 % загального обсягу фінансування. Це забезпечує не лише підтримку поточної наукової діяльності, а й послідовне зміцнення дослідницької інфраструктури факультету, розширення можливостей для проведення сучасних польових, лабораторних, геоінформаційних та аналітичних досліджень.

Важливим складником базового фінансування стала також підтримка кадрового потенціалу факультету. За результатами державної атестації науково-педагогічним та науковим працівникам факультету встановлено відповідні надбавки. Сукупний місячний розмір надбавок для визначеного переліку працівників становить 85,05 тис. грн, що є додатковим механізмом стимулювання результативної наукової діяльності та визнання внеску науковців факультету у спільний результат державної атестації. Ще одним вагомим результатом стало отримання державної фінансової підтримки науковим виданням факультету. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія» став переможцем конкурсного добору Міністерства освіти і науки України серед провідних українських наукових фахових видань. Видання отримуватиме фінансову підтримку протягом 2026–2027 років у розмірі 350 тис. грн щорічно, загалом 700 тис. грн за два роки. Кошти можуть бути спрямовані на розвиток відкритого доступу, редакційний і технічний супровід, англomовне редагування, програмне забезпечення та подальше підвищення якості видавничих процесів. Це особливо важливо в контексті посилення міжнародної наукової видимості факультету, адже «Вісник» індексується у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science.

За рахунок базового фінансування започатковано ініціативне наукове дослідження «Трансформації регіонів України в умовах війни та повоєнного відновлення: георесурсний потенціал та моделі сталого розвитку» (2026–2028; керівник – Телебенєва Є. Ю., відповідальний виконавець – Гусєва Н. В.). Дослідження має фундаментальний характер із прикладною складовою та спрямоване на комплексний аналіз трансформацій регіонів України в умовах повномасштабної війни, оцінювання їх георесурсного потенціалу й обґрунтування наукових засад повоєнного відновлення та сталого розвитку. Дослідження передбачає розробку типології регіонів України за характером і глибиною воєнно зумовлених трансформацій, комплексний аналіз георесурсного потенціалу, формування регіональних моделей сталого розвитку з урахуванням принципів «зеленого» та «розумного» відновлення, а також підготовку аналітичних матеріалів і практичних рекомендацій для органів державної влади та місцевого самоврядування, агенцій регіонального розвитку, громадських організацій і міжнародних партнерів.

2.2. Роботи, що виконуються за договорами, грантами, замовленнями з іноземними замовниками. Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця реалізовувала проєкт «Elaboration of recommendations and socio-spatial model solutions based on the outcomes of Urban Hackathon (V4 mini grants) on revitalization of student spaces in war-torn countries, example of Ukrainian cities of Kharkiv and Kyiv» у межах Вишеградського фонду спільно з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та Silesian University of Technology (Польща). У межах проєкту відбувся Urban Hackathon, проведено п'ять семінарів і підготовлено спільну монографію.

Науковці кафедри долучились до реалізації проєкту Erasmus+ Cooperation Partnerships for Higher Education (KA220-HED) «Nature Restoration – challenges and opportunities for future landscape specialists» спільно з University of East Finland, Universitat de Girona, Università Iuav di Venezia, Regional Council of North Karelia, Diputació de Girona та Ente Parco Regionale Veneto Delta del Po.

У межах міжнародної міждисциплінарної дослідницької ініціативи CityFace представники кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця долучилися до досліджень міського простору та трансформацій міської ідентичності, забезпечуючи експертизу у сфері ментального картографування. Ініціатива об'єднує дослідників українських університетів та розвиває співпрацю з науковцями країн ЄС, Канади та США. За результатами участі представниками кафедри підготовлено частину колективної монографії, присвячену дослідженню нового образу Харкова як міста-фронтиру засобами ментального картографування.

2.3. Роботи, що виконуються за договорами, грантами, замовленнями з українськими замовниками. На кафедрі фізичної географії та картографії виконано науково-дослідну роботу «Фізико-географічні дослідження Чорногірського масиву Українських Карпат із застосуванням геоінформаційних технологій» (06.2025–05.2026, державний реєстраційний номер 0125U002760, науковий керівник – Борисенко К. Б.). Сформовано й апробовано науково-методичну основу комплексного фізико-географічного моніторингу високогір'я на базі інтеграції польових GNSS-вимірювань, даних дистанційного зондування Землі та ГІС-аналізу; створено тематичні ГІС-шари, виконано просторовий аналіз вразливості ландшафтів, обґрунтовано алгоритм цифрового моделювання гірських територій та сценарний підхід до оцінки природних загроз. На безоплатних засадах продовжувалася співпраця з науковими відділами НПП «Дворічанський» та «Слобожанський»; підготовлено розділ Літопису природи НПП «Дворічанський»

за 2025 р. щодо моніторингу пожеж за даними системи EFFIS. Продовжено роботу в межах проекту «Розробка університетських та позауніверситетських освітніх програм з екологічного планування», що реалізується Технічним університетом Берліна та Інститутом географії НАН України. На кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця виконувалася НДР «Поствоєнне відновлення регіонів України: суспільно-географічна візія» (2025–2027, державний реєстраційний номер 0125U002822; керівник – Кравченко К. О., відповідальний виконавець – Гусєва Н. В.).

2.4. Подання проєктів для участі у міжнародних науково-освітніх програмах. Кафедрою соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця подано запит на фінансування навчального курсу «Creating Healthy and Sustainable Communities Through Military Brownfields Reuse. A special focus on Ukraine» у межах програми Жана Моне ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-MODU; заявку RECONNECT-UA «Human Capital Recovery through Socio-Economic Integration and Reintegration of Migrants in the Context of Modern Challenges, Community Resilience and Prospects for Sustainable Development» у межах міжнародної ініціативи LUKE спільно з Університетом Орадя, Університетом Акденіз, Палацьким університетом в Оломоуці та Університетом Томаша Бати у Зліні; а також спільну заявку з Університетом Акденіз на фінансування Erasmus+ для забезпечення мобільності на 2025-2028 програмний період.

2.5. Комерціалізація наукових результатів. Факультет веде роботу щодо встановлення професійних контактів і визначення можливих напрямів співпраці з НАК «Нафтогаз України». За результатами установчої зустрічі підготовлено та надано відповідні пропозиції. На кафедрі фізичної географії та картографії з установами, з якими діють угоди, регулярно проводилися переговори та обговорення можливостей комерціалізації наукових розробок. За ініціативи кафедри фундаментальної та прикладної геології укладено угоди з профільними науковими установами та підприємствами галузі, зокрема Інститутом геологічних наук НАН України та ПрАТ «Карпатська рудна компанія» / Avellana Gold. На кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства практична спрямованість досліджень реалізовувалася через міжнародні проєкти, просторове планування, регіональний розвиток і відновлення територій.

2.6. Монографії, розділи монографій, видані англійською та іншими іноземними мовами у провідних іноземних видавництвах. У межах проєкту Вишеградського фонду підготовлено спільну монографію: Pancewicz, A., Verešová, D., & Goleśna, A. (Eds.). (2026). Revitalizing student campus spaces: Reflections on

safety and belonging in times of war and peace. Silesian University of Technology; Taras Shevchenko National University of Kyiv; V. N. Karazin Kharkiv National University. e-ISBN 978-83-68390-54-4.

2.7. Статті, опубліковані у виданнях, що враховуються системами Scopus та/або Web of Science, фахових виданнях, публікації апробаційного характеру.

У 2025–2026 навчальному році науково-педагогічними працівниками факультету опубліковано **21** наукову працю у виданнях, що індексуються у Scopus та/або Web of Science, та **36** публікацій у фахових наукових виданнях України. Вагомою складовою наукової активності залишається апробація результатів досліджень на міжнародних і всеукраїнських наукових заходах. За звітний період опубліковано 73 тези доповідей у матеріалах наукових конференцій; працівники факультету брали участь у міжнародних, всеукраїнських та університетських наукових і науково-практичних конференціях, а також виступали організаторами низки наукових заходів. Факультет здійснює організаційне та науково-методичне забезпечення діяльності фахових наукових періодичних видань:

Наукове фахове видання України категорії «А» - «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія»», що індексується у Scopus та Web of Science;

Наукові фахові видання України категорії «Б»:

- «Часопис соціально-економічної географії» (за спеціальністю С6 «Географія та регіональні студії»),
- «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії» (за спеціальностями Е2 «Екологія» та Е4 «Науки про Землю»)

2.8. Відомості щодо міжнародних конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. На факультеті було проведено три міжнародні наукові конференції:

- XXX Міжнародну наукову конференцію «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії»;
- Міжнародну науково-практичну конференцію «Регіон – 2025: стратегія оптимального розвитку»;
- Міжнародну науково-практичну конференцію «Регіон – 2026: суспільно-географічні аспекти».

Конференції проведено у дистанційному форматі із залученням науковців, викладачів, здобувачів освіти та представників закордонних університетів.

2.9. Відомості щодо всеукраїнських конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. На факультеті у

2025-2026 навчальному році організовано та проведено три всеукраїнські наукові конференції: «Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи», присвячена пам'яті професора Г. П. Дубинського, Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та аспірантів «Геологія нафти і газу», Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Новітні проблеми геології»

2.10. Відзнаки та нагороди працівників і здобувачів факультету. У 2025–2026 навчальному році *працівники* факультету були відзначені на обласному та університетському рівнях. Відзнаками Харківської обласної військової адміністрації нагороджено проф. Кострікова С. В. та зав.лаб. Попова В. С. Відзнаками Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна нагороджено проф. Пересадько В. А., проф. Сегіду К. Ю., проф. Удалова І. В. доц. Байназарова А. М., доц. Кандибу Ю. І. та доц. Шуліку Б. О.

Здобувачі вищої освіти брали активну участь у освітніх та наукових заходах Всеукраїнського та міжнародного рівня, є переможцями та лауреатами:

- Студентка 2 курсу Апанасенко О.О. – Диплом (І місце) за участь у проєкті «Міський хакатон з ревіталізації просторів студентських кампусів».
- Студентка 3 курсу Ступак В.І. – Диплом (ІІ місце) за участь у проєкті «Міський хакатон з ревіталізації просторів студентських кампусів».
- Студентка 2 курсу Мороз О.О. – Диплом (ІІІ місце) за участь у проєкті «Міський хакатон з ревіталізації просторів студентських кампусів».
- Студентка 1 курсу (магістратури) Крупська А.Ю. (наук.кер. – к.геогр.н., доц. Гусева Н. В.) посіла І місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2025-2026 н. р. (спеціальність «Географія і регіональні студії»), Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.
- Студентка 1 курсу (магістратури) Утенкова А.А. (наук.кер. – к.геогр.н., доц. Гусева Н. В. посіла ІІІ місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2025-2026 н. р. (спеціальність «Географія і регіональні студії»), Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.
- Студентка 3 курсу Подпрятова О.С. отримала академічну стипендію Президента України на ІІ семестр 2025-2026 н. р.
- Аспірантка Венгрин Д.В. отримала академічну стипендію Президента України у 2025-2026 н. р.
- Аспірантка Венгрин Д.В. переможниця міжнародного конкурсу у номінації «Молодий вчитель».

- Студентці 2 курсу Мороз О. О. призначення академічної стипендії імені Героїв Небесної Сотні на 3-й рік навчання.

2.11. Організація наукової роботи студентів та аспірантів, її результати.

На факультеті у 2025–2026 навчальному році діяли студентські науково-творчі об'єднання «Методика викладання географічних дисциплін і менеджмент освіти», «Рекреаційна географія, краєзнавство і туризм», «Фізична географія та геоекологія», «Географічна картографія, геоінформатика і кадастр», а також дискусійний клуб студентів, аспірантів та молодих науковців і постійно діючі науково-методичні семінари. Здобувачі факультету брали участь у наукових дослідженнях, конференціях, підготовці доповідей і публікацій, всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт та проектних заходах, здобували призові місця. Координацію наукової роботи здобувачів на рівні факультету здійснює заступник декана з наукової роботи у взаємодії з кафедрами та науковими керівниками, які забезпечують індивідуальний супровід дослідницької роботи студентів і аспірантів, підготовку до участі у конкурсах, конференціях та публікаційній діяльності. Інституційну підтримку наукової активності здобувачів освіти, аспірантів і молодих науковців забезпечують Студентське наукове товариство та Рада молодих учених.

3. Результати роботи із забезпечення якості освіти

3.1. Відомості про загальне та навчальне навантаження. У 2025-2026 навчальному році загальне навчальне навантаження на факультеті становило 18 813,2 год., у тому числі 15 373,0 год. аудиторної та 3 440,2 год. позааудиторної роботи. Навчальне навантаження виконано в повному обсязі.

3.2. Розвиток матеріальної бази навчального процесу. На кафедрі фізичної географії та картографії власними силами розроблено та впроваджено технологію підтримки виділеного збереження даних сенсорів за протоколом esowitt на базі професійного метеодатчика WS2900. Продовжено ліцензування Microsoft Azure Dev Tools for Teaching, отримано річне подовження спеціалізованого програмного забезпечення для ГІС/ДЗЗ – продуктів ESRI та ERDAS Imagine. У межах державного базового фінансування придбано електронний теодоліт South NT-023. На кафедрі фундаментальної та прикладної геології придбано спектрофотометр TEKOLA S 120 та аналітичні ваги MTL 224 N за кошти базового фінансування, а також отримано безкоштовну академічну ліцензію Surfer (Golden Software).

3.3. Акредитація освітніх програм факультету. У 2025–2026 навчальному році на факультеті успішно акредитовано три освітні програми до 01.07.2031 року. За спеціальністю Е4 «Науки про Землю» акредитовано освітньо-професійні

програми першого рівня вищої освіти «Геологічна зйомка, пошук та розвідка корисних копалин» (сертифікат № 23135, гарант – доц. Горайнов С. В.) та «Геологія нафти і газу» (сертифікат № 23134, гарант – доц. Самчук І. М.). За спеціальністю 106 «Географія» акредитовано освітньо-наукову програму «Географія» третього рівня вищої освіти (сертифікат № 22367, гарант – проф. Сегіда К. Ю.).

3.4. Робота з вступниками, профорієнтаційна активність. У 2025–2026 навчальному році профорієнтаційна робота на факультеті здійснювалася системно та охоплювала Дні відкритих дверей, зустрічі з абітурієнтами, презентації освітніх програм, заняття для школярів, участь у предметних олімпіадах, конкурсах, заходах Малої академії наук та інших освітньо-профорієнтаційних ініціативах. Одним із ключових напрямів став профорієнтаційно-освітній проєкт GeoAcademy, що реалізовувався за сприяння Харківського обласного центру туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді. У межах проєкту викладачі факультету проводили для майбутніх вступників тематичні лекції та заняття з географії, урбаністики, культурних ландшафтів, туризму та інших напрямів (результат – вступ 11 першокурсників безпосередньо завдяки реалізації проєкту).

Факультет також проводив Всеукраїнську учнівську Інтернет-олімпіаду з географії, профорієнтаційні зустрічі з учнями закладів загальної середньої освіти, зокрема ліцеїв № 69, № 153 та Харківського ліцею «Авторська школа Бойка». Викладачі факультету брали участь у роботі журі олімпіад, конкурсів-захистів Малої академії наук, міської конференції-конкурсу «Каразінський колоквиум», а також у заходах «Ніч науки». Під час профорієнтаційних заходів майбутніх вступників ознайомлювали з освітніми програмами факультету, особливостями навчання, практиками, можливостями академічного і професійного розвитку, а також перспективами працевлаштування у сферах географії, геології, туризму, картографії, геоінформаційних технологій та нафтогазової галузі.

3.5. Видання підручників та іншої навчальної літератури, розміщення в репозиторії. За звітний період підготовлено та видано 6 навчально-методичних видань, з них 1 навчальний посібник, 2 практикуми та 3 методичні рекомендації. Навчальна та методична література факультету системно розміщується в електронному репозитарії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та на інформаційних ресурсах кафедр. У репозитарії представлено значний масив навчально-методичних матеріалів факультету. Розміщення матеріалів у відкритому електронному доступі забезпечує їх доступність для здобувачів освіти та викладачів і сприяє систематизації навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

3.6. Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами. На факультеті забезпечено електронний супровід навчальних дисциплін. Навчальні та методичні матеріали розміщуються на сайтах кафедр, освітні програми й навчальні плани – на сайті факультету. Для навчальних дисциплін створено відповідні електронні курси в LMS Moodle, де розміщуються навчальні матеріали, завдання та інші ресурси для організації освітнього процесу. Контрольні заходи, поточне й підсумкове оцінювання, а також атестація здобувачів освіти проводяться із використанням LMS Moodle. Забезпечення дисциплін електронними навчальними ресурсами здійснюється в повному обсязі.

3.7. Розвиток веб-сайтів кафедр і факультету. У 2025–2026 навчальному році здійснювалась системна робота з розвитку та актуалізації веб-ресурсів факультету і кафедр. Офіційний сайт факультету переведено на домен karazin.ua, що забезпечило його інтеграцію в єдиний інформаційний простір університету. На сайтах факультету та кафедр регулярно оновлюється інформація про освітні програми, навчальний процес, наукову, міжнародну та профорієнтаційну діяльність, кадровий склад, заходи й актуальні події. Веб-ресурси використовуються як основні канали інформування здобувачів освіти, вступників, партнерів і широкої громадськості. На кафедрі фізичної географії та картографії для підвищення безпеки увімкнуто шифрування даних користувачів; сайт інтегровано з хмарним сховищем OneDrive, де розміщені навчально-методичні комплекси дисциплін. На кафедрі соціально-економічної географії і регіоназнавства імені Костянтина Немця розроблено нову версію сайту на домені karazin.ua українською та англійською мовами. Модернізовано розділи «Абітурієнтам», «Навчально-методична робота», «Міжнародне співробітництво», «Студентам», інтегровано функціонал пошуку та погоди, актуалізовано робочі програми дисциплін, графіки відкритих лекцій і консультацій, план роботи кафедри та інші інформаційні матеріали. Новинний блок та анонси оновлювалися в постійному режимі.

3.8. Контроль якості навчального процесу, відкриті заняття. На факультеті контроль якості освітнього процесу здійснювався через моніторинг виконання навчального навантаження, внутрішні аудити, акредитаційні процедури та регулярний перегляд освітніх програм. До оцінювання й удосконалення освітніх програм залучалися стейкхолдери, їхні пропозиції враховувалися під час оновлення змісту та структури освітніх компонентів. Навчальне навантаження науково-педагогічних працівників виконано в повному обсязі. Відкриті заняття на кафедрах відбуваються відповідно до графіка та аналізуються наприкінці семестру.

3.9. Оновлення форм і методик викладання. У освітньому процесі використовувалися Zoom, Google Meet, Moodle, Office365, Google Classroom, Microsoft Teams, авторські відеолекції, індивідуальні консультації. На кафедрі фундаментальної та прикладної геології дистанційне навчання поєднувалося з практичною підготовкою на базі профільних підприємств і установ за наявності безпечних умов.

3.10. Розробка електронних (дистанційних) курсів, запровадження елементів електронного навчання. У 2026 році на факультеті сертифіковано 7 електронних навчальних курсів («Тривимірне моделювання міського середовища», «Науково-природнича картина світу-I», «Сталий розвиток міст і регіонів», «Регіони та країни світу», «Information Technologies in Areal Management (ITAM) / Інформаційні технології в територіальному менеджменті», «Геообрендинг», «Загальна гідрологія»), ще 2 курси подано на сертифікацію («Ґрунтознавство і біогеографія», «Топографія з основами геодезії»).

3.11. Викладання англійською мовою. Викладачі факультету забезпечують викладання освітніх компонентів англійською мовою. На кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця дисципліни: Economic Geography, Social Geography, Contemporary Debates in Human Geography, Management of Tourist and Recreational Activities, Information Technologies in Areal Management, Geographical Local Studies, Working with Geodatabases in Human Geography, International Research Projects in Human Geography, Presenting Science.

На кафедрі фізичної географії та картографії: Cartographic base for spatial planning та Spatial planning for sustainable development.

3.12. Сприяння працевлаштуванню випускників. У межах Тижня кар'єри на факультеті проведено серію зустрічей здобувачів освіти з випускниками, роботодавцями та стейкхолдерами. Серед запрошених спікерів – військовослужбовець Олександр із темою «Географи на війні. Перспективи та практичне застосування навичок», архітектор-реставратор та урбаніст Віктор Дворніков, випускниця факультету Євгенія Полошкіна, головний менеджер туристичної компанії «ЙО. Верховина», Артем Костиць, керівник групи розробки у відділі дистанційного зондування Землі The HALO Trust, Діана Сінчук, провідний інженер з використання водних ресурсів Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області, та Ірина Колосова, завідувачка сектору гемологічних досліджень Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України. Також на факультеті відбулась зустріч з представниками АТ «Укртрансгаз». Для майбутніх фахівців з геології, геології нафти та газу вперше від

початку повномасштабної війни відновлено проходження виробничої практики безпосередньо на базі діючих підприємств та установ геологічної і гірничодобувної галузей. Практику пройшли 35 здобувачів: 19 – у структурних підрозділах АТ «Укргазвидобування», 6 – в Інституті «УкрНДПНТВ», 5 – у ФОП «Ягольник Андрій Миколайович», 3 – в Інституті геологічних наук НАН України, по одному – у ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат» та ТОВ «Міжвідомчий центр інженерних досліджень».

3.13. Інтернаціоналізація навчального процесу, академічна мобільність працівників і здобувачів освіти. У 2025–2026 навчальному році факультет активно розвивав міжнародне освітнє та наукове співробітництво, академічну мобільність викладачів і здобувачів освіти.

- **Берлінський технічний університет (Німеччина).** У межах проєкту «Розробка університетських та позауніверситетських освітніх програм з екологічного планування» продовжувалася співпраця щодо розвитку ОНП «Природокористування, ландшафтне планування та відновлення територій». Професор Штефан Хайланд провів гостьові лекції з дисципліни «Фундаментальні проблеми землезнавства». Пересадько В. А. та Залюбовська О. В. взяли участь в очній робочій зустрічі в Берлінському технічному університеті, присвяченій удосконаленню навчальних планів і змістового наповнення освітніх компонентів.
- **Університет Західної Аттики (Греція).** У межах програми Erasmus+ Борисенко К. Б. взяла участь в академічній мобільності для викладання та стажування. Аспіранти Сержантова Ю. Ю. та Довженко П. О. взяли участь у програмі академічної мобільності для навчання.
- **Університет Солфорда (Велика Британія).** За сприяння доктора Саймона Хатчінсона факультету надано безкоштовний доступ до платформи ThingLink, яка використовувалася студентами під час професійно орієнтованої практики для створення індивідуальних віртуальних екскурсій.
- **Сілезький університет (Польща).** Сегіда К. Ю. та Кравченко К. О. взяли участь у міжнародному хакатоні в м. Глівіце в межах проєкту «Міський хакатон з відродження студентських кампусів». До участі в хакатоні також була залучена аспірантка Венгрин Д. В.
- **Палацький університет в Оломоуці (Чеська Республіка).** Сегіда К. Ю. та Ключко Л. В. пройшли стажування за програмою академічної мобільності Erasmus+.
- **Остравський університет (Чеська Республіка).** Сегіда К. Ю., Ключко Л. В. та Гусева Н. В. пройшли стажування за програмою Erasmus+. За програмою студентської академічної мобільності в університеті навчалися Дуніков О. та Дзюба О. у першому семестрі, а Белевцов Д., Іваненко П., Крикун Д. та Утенкова О. – у другому семестрі 2025–2026 навчального року.

- **Талліннський університет (Естонія).** Ключко Л. В. та Кравченко К. О. пройшли стажування за програмою Erasmus+. Студентка Савченко А. навчалася в Талліннському університеті за програмою академічної мобільності Erasmus+.
- **Університет Жирони (Іспанія).** Сегіда К. Ю., Немець Л. М. та Кравченко К. О. пройшли стажування за програмою академічної мобільності Erasmus+. Студентка Подпротова О. навчалася в Університеті Жирони у другому семестрі 2025–2026 навчального року за програмою Erasmus+.

4. Міжнародне та міжвузівське співробітництво, співробітництво з установами

Факультет розвивав співробітництво з університетами, науковими установами, державними організаціями, громадами, громадськими організаціями та підприємствами. Кафедра фізичної географії та картографії співпрацювала з Харківським регіональним центром з гідрометеорології, Інститутом географії НАН України, Берлінським технічним університетом, ГО «Природоохоронні геоінформаційні системи України», ГО «Українська природоохоронна група», Краснокутською селищною громадою, Регіональним офісом водних ресурсів у Харківській області, закладами загальної середньої освіти Харкова та Харківської області, Територіальним управлінням Державного бюро розслідувань.

Кафедра фундаментальної та прикладної геології розширила співпрацю з Інститутом геологічних наук НАН України за напрямками спільних досліджень і публікацій, конференцій, практик студентів, стажувань та залучення науковців до освітнього процесу, з ПрАТ «Карпатська рудна компанія» / Avellana Gold щодо виробничих практик і стажувань, навчальних візитів, залучення фахівців-практиків, спільних досліджень і сприяння працевлаштуванню випускників.

Кафедра соціально-економічної географії і регіонаознавства імені Костянтина Немця підтримувала співпрацю з Тбіліським державним університетом імені Іване Джавахішвілі, Талліннським університетом, Університетом Жирони, Університетом Орадя, Університетом Бабеша-Бойяї, Казетсартським університетом, Університетом Акденіз, Університетом Томаша Бати у Зліні, Остравським університетом, Палацьким університетом в Оломоуці, Університетом Турку, Університетом Тулузи II – Жан Жорес, Національним університетським інститутом Шамполіон та іншими партнерами. Зокрема, укладено міжвузівські договори з Університетом Жирони, Палацьким університетом в Оломоуці та Університетом Бабеша-Бойяї.

Працівники факультету залучалися до експертної та науково-методичної діяльності. Пересадько В. А. є членкинею-секретарем підкомісії Е4 «Науки про

Землю» НМК 5 сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України; Прасул Ю. І. – головою підкомісії А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» НМК 1. Сегіда К. Ю. є експертом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, членом НМК МОН України та Національного фонду досліджень України; Гусєва Н. В., Прасул Ю. І., Борисенко К. Б., Сержантова Ю. Ю. – експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

5. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами

У 2025–2026 навчальному році виховна робота на факультеті здійснювалася системно та охоплювала кураторську, громадянсько-патріотичну, профорієнтаційну, наукову, культурно-просвітницьку й соціальну складові. Організовано роботу кураторів академічних груп, проводилися тематичні кураторські години у дистанційному та змішаному форматах, консультації й підтримка здобувачів, робота зі збереження контингенту.

Для першокурсників організовано зустріч із представниками Центральної наукової бібліотеки університету, екскурсії до Музею археології, Музею природи та Музею астрономії, а також брифінг із деканом факультету. Здобувачі факультету брали участь у Днях науки, Днях відкритих дверей, профорієнтаційних заходах, роботі дискусійного клубу, науково-методичних семінарах, конференціях, міжнародних проєктах, Erasmus Days та міському хакатоні з ревіталізації просторів студентських кампусів. На факультеті проводилися «Експедиції вихідного дня», організовувалися заходи з професійної та практичної підготовки, урочисті вручення дипломів. Студентка С. Іваненко отримала почесне звання «Кращий випускник Каразінського університету». Окрему увагу приділено громадянсько-патріотичній та безпековій складовим виховної роботи. Факультет долучався до університетських заходів, зокрема Дня вишиванки, організовував співпрацю з представниками військових кафедр харківських військових університетів та тренінг із протимінної безпеки.

Важливим напрямом була взаємодія зі студентським самоврядуванням. Робота здійснювалася у співпраці зі Студентською радою та профспілковою організацією студентів; представники студентства залучалися до обговорення освітніх програм, вибору освітніх компонентів, організації факультетських заходів, профорієнтаційної та інформаційної роботи, розвитку соціальних мереж факультету.

6. Результати реалізації Програми розвитку факультету до 2030 року у 2025–2026 навчальному році

У 2025–2026 навчальному році розпочато реалізацію *Програми розвитку факультету до 2030 року за визначеними стратегічними напрямками*. У межах інтернаціоналізації освітньо-наукових процесів розширено міжнародну партнерську мережу: укладено три нові міжвузівські договори з Університетом Жирони, Палацьким університетом в Оломоуці та Університетом Бабеша-Бойяї, що відповідає визначеному цільовому показнику «+3 угоди щорічно». Розширено академічну мобільність викладачів і здобувачів освіти: упродовж року до програм мобільності було залучено 16 представників факультету, які навчалися, викладали або проходили стажування в університетах Греції, Чехії, Естонії та Іспанії; порівняно з попереднім навчальним роком кількість учасників академічної мобільності зросла приблизно на 23 %, що перевищує встановлений орієнтир у 10 % щорічного приросту. Посилено міжнародну проєктну та наукову діяльність: факультет брав участь у міжнародних освітніх і наукових проєктах та ініціативах, подавав нові заявки на міжнародне фінансування, проведено три міжнародні наукові конференції, п'ять семінарів та міжнародний Urban Hackathon, продовжено практику гостьових лекцій іноземних професорів.

Розвинуто дослідницьку інфраструктуру факультету: за результатами державної атестації отримано категорію «А» та базове фінансування у розмірі 3 052,72 тис. грн, з яких 630,36 тис. грн спрямовано на придбання наукового обладнання. Розроблено та апробовано компоненти міждисциплінарної платформи GeoRecovery Hub, що формує технологічну й наукову основу для подальшого розвитку геоконсалтингового напрямку. Водночас подальша реалізація стратегічних цілей потребує посилення публікаційної активності у виданнях, що індексуються Scopus та Web of Science, розширення мережі партнерств із громадами, установами й підприємствами та створення публічної платформи GeoConsulting Karazin Hub.

7. Першочергові завдання на 2026–2027 навчальний рік

У 2026–2027 навчальному році пріоритети діяльності факультету визначаються завданнями подальшої реалізації Програми розвитку факультету до 2030 року та необхідністю забезпечення стійкого розвитку освітньої, наукової, міжнародної і прикладної діяльності факультету.

1) *Забезпечення якості та конкурентоспроможності освітніх програм.*

Продовжити систематичний перегляд та оновлення освітніх програм відповідно до сучасних тенденцій розвитку науки, потреб ринку праці й пропозицій стейкхолдерів. Посилити цифрову та англomовну складові освітнього процесу,

реалізовувати практико-орієнтоване навчання, провадити змішану форму навчання.

- 2) ***Збереження та збільшення контингенту здобувачів освіти.*** Посилити системну профорієнтаційну роботу із закладами загальної середньої та фахової передвищої освіти, учителями й потенційними вступниками; продовжити реалізацію проєкту GeoAcademy. Окрему увагу приділити роботі з потенційними вступниками до магістратури, зокрема студентами випускних курсів факультету та бакалаврами інших ЗВО, акцентуючи професійні перспективи й конкурентні переваги магістерських програм. Цільовим орієнтиром визначити збереження показників бакалаврського набору, відновлення позитивної динаміки вступу до магістратури та подальше нарощування контингенту аспірантів.
- 3) ***Розвиток кадрового потенціалу та забезпечення професійної наступності.*** Формувати кадровий резерв та створювати умови для залучення молодих фахівців і випускників до роботи на факультеті. Забезпечувати відповідність кадрового забезпечення освітніх програм Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, здійснювати моніторинг професійної активності науково-педагогічних працівників і планувати їх підвищення кваліфікації. Підтримувати підготовку докторів філософії та докторів наук, залучати аспірантів і молодих учених до викладацької, наукової, проєктної та міжнародної діяльності, розвивати менторство та індивідуальні траєкторії професійного розвитку.
- 4) ***Розвиток наукових шкіл факультету, підвищення результативності наукової та проєктно-грантової діяльності.*** Формувати міждисциплінарні та міжнародні наукові колективи, забезпечити зростання публікаційної активності у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science, з орієнтиром на щорічне збільшення відповідних показників не менше ніж на 10 %. Брати участь у національних і міжнародних конкурсах, готувати грантові заявки, розвивати госпдоговірну діяльність та залучати зовнішнє фінансування для виконання наукових досліджень, реалізації освітніх ініціатив і розвитку матеріально-технічної бази факультету.
- 5) ***Подальша інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності.*** Розширювати мережу міжнародних партнерств відповідно до цільового показника Програми розвитку – не менше трьох нових угод щороку; забезпечувати зростання кількості учасників академічної мобільності, міжнародних проєктів і грантів не менше ніж на 10 % щорічно. Розвивати сталі

формати співпраці із закордонними університетами та опрацювати можливості запровадження програм подвійних дипломів.

- 6) ***Розвиток геоконсалтингового напрямку та прикладної взаємодії із зовнішніми партнерами.*** Розпочати створення публічної платформи GeoConsulting Karazin Hub та формування системи науково-аналітичних і консалтингових послуг факультету. Розширювати співпрацю з територіальними громадами, органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами й громадським сектором.
- 7) ***Оновлення матеріально-технічної та цифрової інфраструктури факультету.*** Продовжити поетапне оновлення лабораторного і комп'ютерного обладнання, спеціалізованого програмного забезпечення, ГІС- та геоінформаційного забезпечення освітньої й наукової діяльності. Розвивати електронні навчальні ресурси, сертифікацію дистанційних курсів, віртуальні практикуми та інтерактивний навчальний контент, ширше використовувати сучасні цифрові технології та інструменти штучного інтелекту з дотриманням принципів академічної доброчесності.
- 8) ***Посилення практичної підготовки здобувачів та взаємодії з роботодавцями.*** Розширювати мережу баз навчальних і виробничих практик, залучати фахівців-практиків до освітнього процесу, розвивати співпрацю з роботодавцями, підтримувати систему сприяння працевлаштуванню випускників. Сформувати цифрову базу випускників факультету та активізувати їх участь у професійному, освітньому й профорієнтаційному житті факультету.
- 9) ***Розвиток системи навчання впродовж життя та розширення освітніх пропозицій.*** Продовжити розробку й реалізацію сертифікатних програм, програм підвищення кваліфікації, використовуючи науковий, освітній та експертний потенціал факультету.

Декан

Катерина КРАВЧЕНКО

05.10.2026 р.